



Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Concept Bestuursovereenkomst inzake de vestiging van een opvanglocatie Wieringermeer

Versie datum

CONCEPT

Bestuursovereenkomst inzake de vestiging van een opvanglocatie

Partijen

- a. Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers, gevestigd aan de Rijnstraat 8 te Den Haag, hierbij vertegenwoordigd door de heer dr. mr. M. Schoenmaker, bestuursvoorzitter, hierna te noemen: 'COA'
- b. De gemeente Hollands Kroon, het college van burgemeester en wethouders ieder voor zover het zijn of haar bevoegdheid betreft, gevestigd aan de Burgemeester Mijnlieffstraat 1, 1761 BK, te Anna Paulowna, hierbij vertegenwoordigd door wethouder mevrouw M.M.J. van Gent, hierna te noemen: 'het gemeentebestuur'

Overwegende:

- dat het COA tot kerntaak heeft de opvang en begeleiding van vreemdelingen;
- dat het gemeentebestuur bereid is af te wijken van het omgevingsplan om de opvang van vreemdelingen in een tijdelijke opvanglocatie binnen de gemeente mogelijk te maken, omdat het aantal personen past binnen de gemeentelijke taakstelling op grond van de Spreidingswet en de tijdelijke opvang plaatsvindt vooruitlopend op het gereedkomen van de duurzame opvang;
- dat het COA en het gemeentebestuur een optimaal functioneren van de opvanglocatie in de plaatselijke gemeenschap en in relatie tot de betrokken diensten en instellingen willen bewerkstelligen door het maken van afspraken en het treffen van de nodige voorzieningen;
- dat de bestuursovereenkomst onverlet laat dat het COA voor het gebruik van de opvanglocatie over de benodigde vergunning(en) moet beschikken;
- dat het gemeentebestuur zich binnen haar publiekrechtelijke verantwoordelijkheden inspannt voor een zorgvuldige en voortvarende vergunningverlening;
- dat het Faciliteitenbesluit Opvangcentra, d.d. 29 juli 1994 (Stb. 636) en de aanvullingen van 8 juni 1998 (Stb. 347) en 25 januari 2001 (Stb. 60) van toepassing zijn, alsmede eventuele toekomstige wijzigingen en aanvullingen;
- dat de directe verantwoordelijkheid voor het nemen van de noodzakelijke maatregelen op de beleidsterreinen Onderwijs, Gezondheidszorg en Openbare orde en Veiligheid, behalve bij het gemeentebestuur en het COA, bij meerdere partijen ligt;

- dat het uitgangspunt is dat de randvoorwaarden voor de te nemen maatregelen in verband met de opvang van vreemdelingen op de beleidsterreinen Onderwijs, Gezondheidszorg en Openbare Orde en Veiligheid voldoende in bestaande wet- en regelgeving zijn vastgelegd.

Komen het volgende overeen:

Artikel 1 - Definities

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

- a) Asielzoeker: de persoon die in de opvanglocatie van het COA wordt opgevangen, zoals bedoeld in artikel 3 van de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers. Het betreft hier zowel (meerderjarige) asielzoekers, als vergunninghouders (voormalige asielzoekers die inmiddels een verblijfsvergunning hebben), die nog geen reguliere huisvesting in een gemeente hebben, dan wel vreemdelingen die in artikel 3, derde lid van de Regeling verstrekkingen en andere categorieën vreemdelingen (Rva) met een asielzoeker gelijk zijn gesteld; AMV alleenstaande minderjarige vreemdelingen; hiervan uitgezonderd. Capaciteitsplaatsen: plaatsen in een opvanglocatie beschikbaar voor de opvang van asielzoekers, zoals bedoeld in artikel 1.b van het Faciliteitenbesluit;
- b) Opvanglocatie: een opvangvoorziening waarin door of onder verantwoordelijkheid van het COA opvang wordt geboden aan asielzoekers. Hieronder vallen een Opvanglocatie of een (tijdelijke) Noodopvang.
- c) Overeenkomst: de onderhavige bestuursovereenkomst;
- d) Datum van ingebruikname: de datum waarop de eerste asielzoeker gebruik maakt van de opvanglocatie;
- e) Faciliteitenbesluit: het Faciliteitenbesluit Opvangcentra d.d. 29 juli 1994 (Stb. 636). <https://wetten.overheid.nl/BWBR0006849/2014-01-06>

Artikel 2 - Opvanglocatie

1. Het gemeentebestuur is bereid af te wijken van het omgevingsplan om het gebruik als opvanglocatie van Hotel Wieringermeer van Van der Valk aan de Terpstraat 49, 1771 AC te Wieringerwerf, door het COA mogelijk te maken.
2. Het COA gebruikt de opvanglocatie onder eigen verantwoordelijkheid als een (tijdelijke) Noodopvang ten behoeve van de opvang van asielzoekers.
<https://www.coa.nl/nl/noodopvang-en-tijdelijke-gemeentelijke-opvang>

Artikel 3 – Aantal asielzoekers en capaciteitsplaatsen

1. In de opvanglocatie worden maximaal 100 asielzoekers opgevangen, volgens definitie artikel 1

2. Het COA spant zich in voor een evenwichtige samenstelling van de asielzoekers voor wat betreft herkomst, geslacht, leeftijd en gezinssituatie. Instroom is daarbij bepalend.
3. Op verzoek van het gemeentebestuur verstrekt het COA het gemeentebestuur informatie over het aantal en over de in het vorige lid bedoelde samenstelling van de asielzoekers dat in de toegestane periode in de opvanglocatie verblijft.

Artikel 4 - Duur van de overeenkomst

1. De bestuursovereenkomst wordt aangegaan voor de duur van 1 jaar en vangt aan op de datum van ingebruikname, maar eindigt uiterlijk 1 juni 2025, of zoveel eerder als binnen de gemeente Hollands Kroon duurzame opvang overeenkomstig de taakstelling in de Spreidingswet beschikbaar is. Op het moment dat de eerste asielzoeker gebruik maakt van de opvanglocatie wordt deze datum vastgelegd in de “Verklaring datum ingebruikname opvanglocatie”, zoals weergegeven in bijlage A en zal aan deze overeenkomst worden toegevoegd.
2. De overeenkomst eindigt van rechtswege na het verstrijken van de in lid 1 genoemde periode.
3. De op 31 mei 2025 aanwezige asielzoekers in hotel Wieringermeer moeten dan zijn verhuisd naar de duurzame asielopvang.
4. Zowel het COA als het gemeentebestuur kan per aangetekende brief besluiten tot tussentijdse opzegging van de overeenkomst. Voor een tussentijdse opzegging geldt een opzegtermijn van tenminste drie maanden.

Artikel 5 - Uitkeringen Faciliteitenbesluit

De aanspraak op verstrekking van de uitkering als bedoeld in artikel 5 van het Faciliteitenbesluit vangt aan op de datum van ingebruikname. De gemeente Hollands Kroon brengt COA het bedrag in rekening voor het verlies aan inkomsten toeristenbelasting.

Artikel 6 - Aanvullende werkafspraken

In aanvulling op de bijlagen A en B kunnen het gemeentebestuur en het COA, rekening houdend met elkaars bevoegdheden en verantwoordelijkheden, nadere werkafspraken maken. Deze worden vastgelegd in een separaat document ‘Aanvullende Werkafspraken’. Het betreft hier eventuele aanvullingen en uitwerkingen op en van de afspraken, vastgelegd in deze overeenkomst. Dit kunnen afspraken zijn op het terrein van de organisatie van en diensten op de opvanglocatie.

Artikel 7 – Veiligheid

1. Het gemeentebestuur is wettelijk verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid in de gemeente.
2. Het gemeentebestuur kan bij buitensporige en/of ernstige incidenten met een structureel karakter op het gebied van openbare orde en veiligheid het COA hier schriftelijk op aanspreken en verzoeken binnen een in onderling overleg te bepalen redelijke termijn en in samenspraak met betrokken partners, zoals de politie, voor een passend plan te zorgen waarin de ongeregeldheden worden aangepakt of voorkomen.
3. Voor de uitvoering van dit plan van het COA en de betrokken partners komen het COA en het gemeentebestuur een in onderling overleg te bepalen redelijke termijn overeen.
4. In de situatie dat, ondanks de uit het plan getroffen maatregelen en de verstreken uitvoeringstermijn, het COA niet bij machte is de ongeregeldheden met een structureel karakter te voorkomen en/of te beperken zal het gemeentebestuur deze overeenkomst met een schriftelijke opzegging tussentijds beëindigen. Hierbij kan en mag het gemeentebestuur een kortere opzegtermijn dan die genoemd in artikel 4, 1;id 3 hanteren
5. Alvorens tot opzegging over te gaan zal het gemeentebestuur zich rekenschap geven van de publieke belangen die het COA met de uitoefening van haar wettelijke opvangtaak heeft te dienen.
6. In geval van tussentijdse opzegging, als bedoeld in dit artikel zullen er vanaf het moment van de formele opzegging door het gemeentebestuur geen nieuwe asielzoekers meer instromen en wordt de opvanglocatie binnen de gehanteerde opzegtermijn gesloten.
7. In de situatie dat zich ongeregeldheden voordoen op het terrein van de openbare orde en veiligheid op of rondom de opvanglocatie die direct verband houden met de opvanglocatie dan treedt het gemeentebestuur in overleg met de locatiemanager van het COA en andersom. Als gezamenlijk geen oplossing wordt bereikt, maakt de burgemeester als hij/zij dit nodig acht gebruik van zijn/haar bevoegdheden op het terrein van openbare orde en veiligheid.

Artikel 8 – Nadeelcompensatie of schadevergoeding anderszins

1. Indien het gemeentebestuur krachtens enig wettelijk voorschrift of krachtens een onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak gehouden mocht zijn aan een natuurlijke- of rechtspersoon schade, in welke vorm dan ook, te vergoeden welke deze heeft geleden als gevolg van de vestiging of aanwezigheid van de opvanglocatie in de gemeente, dan zal het COA het betaalde c.q. te betalen bedrag aan het gemeentebestuur vergoeden.
2. Het gemeentebestuur doet het COA zo spoedig mogelijk mededeling van het ontstaan en het verdere verloop van procedures tot schadevergoedingen als

bedoeld in het eerste lid en zal het COA als belanghebbende in die procedure betrekken.

3. Het COA wordt daarbij in de gelegenheid gesteld om zijn mening over het schadeverzoek en het eventueel in te winnen deskundigenadvies naar voren te brengen.
4. Indien op grond van regelgeving een deskundigenadvies noodzakelijk is met betrekking tot een ingediend verzoek om schadevergoeding vergoedt het COA aan het gemeentebestuur de kosten van een dergelijk advies.
5. Indien terzake van aanvragen om tegemoetkoming in schade door het gemeentebestuur onverhoopt in rechte zou moeten worden geprocedeerd, dan zijn de kosten van een eventuele noodzakelijke raadsman en eventueel toegewezen proceskosten, evenals interne kosten van de gemeentelijke organisatie voor bezwaar, beroep en hoger beroep, voor rekening van het COA. Het COA kan zich in een dergelijke gerechtelijke procedure desgewenst altijd zelf en voor eigen rekening laten vertegenwoordigen door een raadsman.

Artikel 9 - Overige bepalingen

1. Bijlagen A (Verklaring datum ingebruikname opvanglocatie) en B (Toelichting Bestuursovereenkomst) behoren bij en geven een nadere toelichting en/of uitwerking van deze overeenkomst.
2. Indien de bestaande wet- en regelgeving op de beleidsterreinen Onderwijs, Gezondheidszorg en Openbare orde en veiligheid niet afdoende blijkt te zijn en hierdoor een knelpunt op dat onderdeel ontstaat, dan zullen het COA en het gemeentebestuur zich gezamenlijk inspannen dit knelpunt aan te kaarten bij het verantwoordelijke Ministerie.
3. In geval van een wijziging van wet- of regelgeving die gevolgen heeft voor deze overeenkomst, treden partijen met elkaar in overleg over hoe deze gevolgen het beste kunnen worden opgevangen.
4. Wijzigingen van deze overeenkomst zullen, na overeenstemming hierover tussen partijen, schriftelijk worden vastgelegd en als addendum aan deze overeenkomst worden gehecht.
5. In situaties waarin deze overeenkomst niet voorziet of in geval van geschillen, de uitleg en/of de uitvoering ervan, zullen partijen een maximale inspanning verrichten om deze geschillen in onderling overleg op te lossen.
6. Op de vaststelling en uitvoering van deze overeenkomst is uitsluitend Nederlands recht van toepassing. Geschillen ter zake van deze overeenkomst, indien het overleg als bedoeld in lid 5 niet tot overeenstemming leidt, worden voorgelegd aan de Rechtbank Noord-Holland.

Aldus overeengekomen, in tweevoud opgemaakt en ondertekend.

Anna Paulowna

Den Haag

[datum]

gemeente Hollands Kroon

[datum]

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

M.M.J. van Gent
wethouder

dr. mr. M. Schoenmaker
Bestuursvoorzitter COA

BIJLAGEN:

Bijlage A: Voorbeeld: Verklaring datum ingebruikname opvanglocatie;

Bijlage B: Toelichting Bestuursovereenkomst.

Bijlage A Verklaring datum ingebruikname opvanglocatie

(wordt door het COA verzonden zodra de opvanglocatie voor bewoning in gebruik is genomen)

College van burgemeester en wethouders van de gemeente Hollands Kroon
Tee attentie van wethouder M.M.J. van Gent
Postbus 8
1760 AA, Anna Paulowna

[datum]

[kenmerk]

Onderwerp: Verklaring datum ingebruikname opvanglocatie Wieringermeer

Geacht College,

Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) bedankt het college voor alle gezamenlijke inspanningen om te komen tot het realiseren van een opvanglocatie in de gemeente Hollands Kroon. Samen met u geven we invulling aan een maatschappelijk vraagstuk; het bieden van opvang en begeleiding aan asielzoekers in Nederland.

Met deze verklaring informeren wij u dat de opvanglocatie Hotel Wieringermeer op [datum en jaar] voor de opvang en begeleiding van asielzoekers in gebruik wordt genomen. Dit is overeenkomstig artikel 4 van de bestuursovereenkomst.

Wij vertrouwen op een goede samenwerking met uw gemeente, met omwonenden en andere betrokken organisaties. Mocht u vragen hebben over de verklaring of over de opvanglocatie dan kunt u contact opnemen met Bert de Lange regio Midden-Noord (bertdelange@coa.nl)

Met vriendelijke groet,

Den Haag,
Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Bert de Lange
Regiomanager regio Midden-Noord

Bijlage B Toelichting Bestuursovereenkomst

I - Doel Bestuursovereenkomst

Inleiding

Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) zorgt er voor – op grond van de Wet COA - dat asielzoekers in een kwetsbare positie in een veilige en leefbare omgeving professioneel worden opgevangen en begeleid in een opvanglocatie. Het COA opent pas een opvanglocatie nadat het gemeentebestuur daarmee heeft ingestemd. In de bestuursovereenkomst staan afspraken tussen het gemeentebestuur en het COA over de vestiging en ingebruikname van een opvanglocatie.

Het COA dient over de benodigde vergunning(en) te beschikken voordat een opvanglocatie in gebruik wordt genomen. Het gemeentebestuur is door het ondertekenen van de bestuursovereenkomst niet gebonden deze vergunning(en) te verlenen, maar partijen komen overeen dat het gemeentebestuur zich zal inspannen voor een zorgvuldige en voortvarende vergunningverlening.

Het doel van de bestuursovereenkomst is:

- 1.1** Afspraken vastleggen over de vestiging van een opvanglocatie in de gemeente Hollands Kroon.
- 1.2** Inzichtelijk maken van elkaars wettelijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden op de beleidsterreinen Onderwijs, Gezondheidszorg en Openbare orde en Veiligheid, in relatie tot de opvanglocatie.

1.1 Afspraken vastleggen over de vestiging van een opvanglocatie

In de bestuursovereenkomst zijn afspraken opgenomen die nodig zijn voor het in gebruik nemen van de opvanglocatie. Daarbij valt te denken aan afspraken over welke locatie, of het een Opvanglocatie of Noodopvang betreft, het aantal bewoners, duur en welke wettelijke financiële uitkeringen beschikbaar worden gesteld (Faciliteitenbesluit).

Meer informatie over de praktische en financiële aspecten die de komst van een opvanglocatie met zich meebrengen, zoals communicatie, veiligheid, leefbaarheid, terugkeer en vertrek, bedrijfsvoering van het COA en ook over de uitkeringen en berekensystematiek van het Faciliteitenbesluit staat op de website van het COA <https://www.coa.nl/nl/een-azc-de-gemeente>

Het gemeentebestuur heeft met het document ‘Aanvullende Werkafspraken’ de mogelijkheid om met het COA aanvullende werkafspraken te maken. Het betreft eventuele aanvullingen en uitwerkingen op en van de afspraken, vastgelegd in de

bestuursovereenkomst. Dit gebeurt onder erkenning van elkaars bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

Aantal asielzoekers en capaciteitsplaatsen

Voor het COA is het van belang om de bezetting in een opvanglocatie optimaal te kunnen gebruiken. Daarom worden in de bestuursovereenkomst zowel het aantal asielzoekers als het aantal capaciteitsplaatsen benoemd. Om het maximum aantal asielzoekers te kunnen onderbrengen in de opvanglocatie, is het noodzakelijk om meer capaciteitsplaatsen beschikbaar te hebben. Zo kan het voorkomen dat een gezin bestaande uit vier personen in een wooneenheid met capaciteit voor vijf personen wordt geplaatst. De vijfde capaciteitsplaats blijft daardoor vacant. Daarom zijn meer capaciteitsplaatsen nodig dan het maximum aantal op te vangen asielzoekers. Niet elke capaciteitsplaats zal in de praktijk bezet worden.

Het COA spant zich in voor een evenwichtige samenstelling van de asielzoekers voor wat betreft herkomst, geslacht, leeftijd en gezinssituatie. Voor het COA is de instroom leidend bij het plaatsen van asielzoekers in opvanglocaties. Het COA maakt geen onderscheid naar nationaliteit, leeftijd, religie, seksuele geaardheid, achtergrond, etc.

Faciliteitenbesluit

Indien in een gemeente een opvangcentrum is gevestigd heeft het gemeentebestuur recht op uitkeringen volgens het Faciliteitenbesluit. Aan het gemeentebestuur wordt jaarlijks door het COA een uitkering verstrekt op basis van het aantal door asielzoekers te bezetten capaciteitsplaatsen verminderd met het aantal op 1 januari van het uitkeringsjaar in de basisregistratie personen ingeschreven bewoners van het opvangcentrum.

Het Faciliteitenbesluit maakt voor de bekostiging onderscheid tussen artikel 3 en 4 (Opvanglocatie) en artikel 5 (Noodopvang). De soort opvanglocatie (Opvangcentrum of Noodopvang) is vastgelegd in artikel 2, tweede lid van de bestuursovereenkomst.

1.2 Onderwijs, Gezondheidszorg en Openbare orde en veiligheid

Op bovengenoemde beleidsterreinen ligt de directe verantwoordelijkheid bij meerdere partijen. Dit is belangrijk om te constateren en te realiseren voor de komst van de opvanglocatie. Uitgangspunt is dat de voor de opvang van asielzoekers benodigde voorzieningen en de te nemen maatregelen afdoende zijn geregeld in de bestaande wet- en regelgeving. Indien de regelgeving op een bepaald onderdeel niet afdoende blijkt te zijn en hierdoor een knelpunt kan ontstaan, dan kunnen het COA en het

gemeentebestuur zich gezamenlijk inspannen dit aan te kaarten bij het verantwoordelijke Ministerie.

Onderwijs

In de Nederlandse leerplichtwet is opgenomen dat alle kinderen in de leerplichtige leeftijd naar school moeten. Het gemeentebestuur is verantwoordelijk voor de huisvesting en inrichting van de onderwijsvoorzieningen en handhaving van de leerplicht. De leerplicht geldt dus ook voor kinderen in de opvanglocatie. Vanaf het moment dat deze kinderen staan ingeschreven in de BRP heeft het gemeentebestuur de wettelijke taak de leerplicht van deze kinderen te handhaven.

Op grond van artikel 5a van het Faciliteitenbesluit kan de gemeente aanspraak maken op een uitkering verstrekt door het COA voor huisvesting van het basisonderwijs voor kinderen van de opvanglocatie.

Meer informatie over het organiseren van onderwijs aan asielzoekerskinderen staat op <https://www.coa.nl/nl/onderwijs-kinderen>.

Gezondheidszorg

Net als iedereen kunnen asielzoekers naar de huisarts, een verloskundige of het ziekenhuis. COA-medewerkers informeren asielzoekers over de Nederlandse gezondheidszorg en begeleiden minder zelfredzame bewoners bij hun gang naar de zorg. Op elk azc houdt een huisarts spreekuur. Met vragen over hun gezondheid kunnen de bewoners van een azc 24/7 bellen met een medisch contactcentrum.

GGD

Net als voor alle andere inwoners van Nederland is de GGD verantwoordelijk voor de publieke gezondheidszorg voor asielzoekers. Deze zorg omvat onder meer infectieziektepreventie en -bestrijding, gezondheidsvoorlichting en jeugdgezondheidszorg (JGZ). Ook voert de GGD bij aankomst in Nederland de verplichte controle op tuberculose uit, voor asielzoekers uit landen waar tbc veel voorkomt.

Meer informatie over gezondheidszorg staat op <https://www.coa.nl/nl/medische-zorg-aan-asielzoekers> en <https://www.coa.nl/nl/vergoeding-van-medische-zorg>
<https://ggdghor.nl/wp-content/uploads/2019/11/Factsheet-Gezondheidszorg-versie-2019-definitief.pdf>

Jeugdhulp

Sinds 1 januari 2019 zijn gemeentebesturen verantwoordelijk voor de jeugdhulp aan kinderen die in een opvanglocatie wonen en aan alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv). Gemeentebesturen krijgen hiervoor een vergoeding op basis van

het aantal kinderen in de Opvanglocatie. <https://vng.nl/vragen-en-antwoorden?onderwerp%5B0%5D=380606&onderwerp%5B1%5D=380606>

Meer informatie over jeugdhulp staat op de website van de VNG
<https://vng.nl/rubrieken/onderwerpen/asielzoekerskinderen>

Openbare orde en veiligheid

De burgemeester is op grond van de Gemeentewet verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid in de gemeente. De burgemeester en officier van justitie maken op grond van artikel 13 van de Politiewet in het driehoeksoverleg afspraken over de inzet van politie in de gemeente.

Het handhaven van de veiligheid binnen de opvanglocatie valt onder de verantwoordelijkheid van het COA. Indien incidenten binnen de opvanglocatie gevolgen kan hebben voor de openbare orde wordt door het COA in eerste instantie de politie geïnformeerd en indien nodig de burgemeester.

Om de opvanglocatie veilig en leefbaar te houden, heeft het COA huisregels die asielzoekers in alle (nood)opvanglocaties moeten naleven. Laten zij hun medebewoners of COA-medewerkers niet in hun waarde of overtreden ze op een andere manier de huisregels? Dan treft het COA maatregelen. Strafbare feiten meldt het COA altijd bij de politie. Samen met de partners uit de bestuursrecht- en strafrechtketen treft het COA maatregelen tegen overlastgevers.

Uitgebreide informatie over veiligheid op een opvangcentrum staat op:
<https://www.coa.nl/nl/veiligheid-en-rond-azcs> en <https://www.coa.nl/nl/overlast-en-maatregelen>.